

Reactie op consultatiedocument Energiekamer over Innovatieprikkel

De Energiekamer heeft een consultatie gestart over de wenselijkheid en vorm waarmee een innovatieprikkel in de regulering van de netbeheerders kan worden opgenomen. Daartoe is een Consultatiedocument uitgestuurd nummer 103345 / 2, zaaknummer 103345 / Consultatie over innovatie d.d. 16 oktober 2009.

Hierbij reageert Westland Infra op het consultatiedocument; deels in algemene zin, deels in antwoord op de concreet gestelde consultatievragen.

Algemeen

- Netbeheer Nederland voorziet dat de netbeheerders de komende jaren met name op het gebied van de energietransitie extra innovatie-activiteiten aan de dag zullen leggen. Het is van belang dat netbeheerders niet door regulering worden geremd om op die innovatiebehoefte in te gaan. Het ligt daarom in de rede om op één of andere wijze binnen het reguleringskader de netbeheerders zekerheid krijgen over het dekken van de extra innovatiekosten.

De vragen :

1. Welke definitie voor innovatie zou de Energiekamer volgens u moeten hanteren?
Vernieuwing die op korte of langere termijn (3 tot 30 of meer jaren) neerslaat in producten, diensten, organisatieprocessen of organisatievormen. (definitie EZ uit randnummer 22 consultatiedocument, aangevuld met 'korte of langere termijn').
2. Wat is uw mening over de twee aspecten waaraan de Energiekamer bij de discussie over innovatie specifiek aandacht wil besteden?
De geschetste fasering is logisch en gebruikelijk. Het is echter de vraag of het onderscheid voor deze discussie relevant is. In beide gevallen is het niet zeker of een project leidt tot het gewenste resultaat, bijv. efficiencyverbetering. Het verschil zit vooral in de termijn waarbinnen bekend wordt of een project leidt tot iets dat rendeert of niet.
3. Welke concrete projecten die hebben geleid of mogelijk leiden tot andere producten of diensten, processen of organisatievormen heeft uw bedrijf de afgelopen 5 jaar uitgevoerd?
 - Highlight
Met Highlight wordt de voor assimilatielampen schadelijke blindstroom, die door de een productiemiddel als 'bij product' geproduceerd wordt, geminimaliseerd.
 - Piekalarm
Met PiekAlarm worden eenvoudig pieken voorkomen. Het is een slim apparaat dat wordt aangesloten op de TeleMeet. Het geeft een waarschuwing als er een piek nadert. De klant bepaalt zelf op welke manier deze waarschuwingssignalen in uw systeem opneemt.
 - Congestie management
Kern van het Westland Congestie management is dat tuinders bieden op het niet-terugleveren van WKK-stroom. Wie daadwerkelijk niet-teruglevert, krijgt daar vervolgens een vergoeding voor. Het uitbrengen van een 'afregelbieding' gebeurt via de website congestie management.nl.
 - PP-online
PD-Online is ontwikkeld om de kwaliteit van een grondkabels zonder interruptie en quasi-continue te monitoren. Op basis van periodieke metingen en historische analyses kunnen hierdoor nauwkeurige voorspellingen worden gedaan over zowel de locatie als het optimale tijdstip om preventief onderhoud te doen.
 - Orifice
De zogenaamde OV exit capaciteit, is een nieuwe methodiek voor het verrekenen van het landelijke gastransport. Om kostenstijging te voorkomen, is het verkleinen van de metercapaciteit een voor de handliggende oplossing. Dit brengt echter aanzienlijke kosten met zich mee. De orifice is een betaalbaar alternatief voor de dure meterwissel. De werking van de Orifice is even éénvoudig als ingenieus. In de uitlaat zijde van de gasaansluiting wordt een zorgvuldig berekende vernauwing aangebracht die zorgt voor de gewenste beperking van de capaciteit.
 - WIM-online
WIM Online biedt heldere overzichten per gas- of elektriciteitscontract voor één of meer afnamelocaties op basis van gevalideerde meetwaarden. Bij alle overzichten kan de klant zelf

aangeven welke perioden zij wil zien en heeft de klant in één oogopslag zicht op uw meetwaarden aan de hand van grafische overzichten in rapport- of tabeloverzicht.

- WKO → Project Honderdland: duurzame energiehuishouding bedrijventerrein
- WKO → Project Hoogeland: duurzame energiehuishouding woonwijk

4. Wat is voor uw bedrijf de omvang van de uitgaven ten behoeve van innovatie in de afzonderlijke jaren van de periode 2001-2008 geweest? Kunt u hierbij aangeven of u deze uitgaven ziet als operationele uitgaven of als investeringen?

De omvang van de uitgaven zijn niet eenduidig veer te geven. De uitgaven zitten in de totale operationele uitgaven

5. Wat is uw mening over de opsomming van de Energiekamer van de manieren via welke de netbeheerders dekking kunnen krijgen voor hun innovatiekosten?

Zie reactie bij vraag 6.

6. Hoe ziet u de verhouding tussen de innovatieprikkel die uitgaan van reguleringmethodes (direct en indirect), de mogelijkheid om octrooien en patenten en het huidige subsidie-instrumentarium? De eerste drie van de vier geschetste manieren zijn inderdaad mogelijkheden om dekking te verkrijgen.

Wel is het zo, dat de geschetste indirecte vergoeding uitsluitend dekking oplevert als het beoogde effect ook daadwerkelijk wordt bereikt (betere positie in de maatstaf) en wanneer er tevens sprake is van een stabiel reguleringssysteem. Het is dus een vrij risicovolle methode. Als netbeheerders dit risico mijden en weinig innoveren leidt dat voor geen van hen tot een voor- of nadeel in de maatstaf.

De methode van patenten en octrooien kan welhaast als theoretisch worden gezien. Deze mogelijkheid doet zich zelden voor.

Als gebruik kan worden gemaakt van subsidies maakt de netbeheerder voor dat deel van de investeringen in wezen geen kosten. Deze hoeft hij dus ook niet terug te verdienen. Subsidies leveren dus geen dekking voor gedane investeringen. Ze verlagen het te investeren bedrag. Vaak zal de subsidie niet het volledige bedrag van de meerkosten van een innovatie compenseren.

7. Wat is uw mening over de interpretatie van de Energiekamer dat innovatie gezien kan worden als wettelijke taak van de landelijke (elektriciteit) en regionale (gas en elektriciteit)?

Innovatie behoort tot wettelijke taken.

Op zich is deze interpretatie juist. Echter zij is beperkt. Vandaag de dag vraagt de maatschappij al meer van de netbeheerder dan waar hij strikt genomen op grond van zijn wettelijke taak verplicht is (m.n. op het gebied van de energietransitie). Verder geldt ook hier weer: gegeven de huidige regulering gaat er geen prikkel van uit. Investeren in innovatie is relatief risicovol voor de netbeheerders. Als zij hierdoor terughoudend zijn met innovatie-investeringen dan hebben zij daar in de maatstaf geen 'last' van. Integendeel, als andere netbeheerders veel extra kosten maken voor innovaties, wordt de eigen positie in de maatstaf juist gunstiger! Het rendement van innovaties zal immers in het algemeen pas op termijn tot uitdrukking komen in het kosten niveau.

8. Wat is uw mening over de conclusie van de Energiekamer dat de kosten voor innovatie binnen het huidige wettelijke kader via reguleringmethodes uitsluitend vergoed kunnen worden via de maatstaf? Ziet u eventueel alternatieven voor vergoeding van innovatiekosten via reguleringmethodes?

Binnen de maatstafsystematiek zijn zeker stimulansen mogelijk (bijv. aangepaste WACC of zelfs aangepaste x-factor). Het Britse systeem oogt perspectiefvol. Onderzocht zou moeten worden of er een nadere wettelijke grondslag voor nodig is. Verder dient te worden gewaakt voor – in relatie tot de in het geding zijnde bedragen – hoge administratieve lasten.

Overigens kan ook reeds een stimulans uitgaan van de mogelijkheid om innovatiekosten veel eerder in de tarieven te mogen opnemen dan momenteel het geval is (ergo niet wachten tot volgende reguleringsperiode).

9. Wat is uw mening over de voorlopige bevindingen ten aanzien van het bestaan van prikkels in de huidige reguleringmethodes voor de regionale netbeheerders gas elektriciteit en TenneT?

Netbeheerders voeren inderdaad allerlei innovatieprojecten uit. Dat neemt niet weg dat er geen stimulerend klimaat is. De vraag is of omvangrijke innovatie mbt energie transitie en verduurzaming tijdig van de grond komen.

10. Is in uw ogen de lijst met genoemde regelingen van SenterNovem volledig? Zo nee, welke regelingen (van SenterNovem of andere instituten) ontbreken?
Vraag niet relevant.
11. Heeft u de afgelopen jaren door u als noodzakelijk of zeer wenselijk geachte innovatieve projecten niet opgestart omdat u hiervoor naar uw mening te weinig vergoeding krijgt voor de kosten en eventuele baten vanuit de reguleringsmethode, octrooien en / of subsidieregelingen?
Nee
12. Bij 11 zo ja, dan toelichten.
N.v.t.
13. Voor welke ontwikkelingen op het gebied van netbeheer zou naar uw mening in de komende drie tot vijf jaar gewerkt moeten worden aan een innovatieve oplossing?
En, in welke mate verwacht u zelf mee te gaan werken aan het vinden van de oplossingen uit de vorige vraag?
Slimme meters, smart grids, implementatie nieuw marktmodel, Klic-online, laadpalen elektrische auto's, proeftuinen, inpassen biogas.
14. In welke mate bent u van mening dat de huidige innovatie instrumenten toereikend zijn om de verwachte ontwikkelingen (zoals genoemd in vraag 13) te accommoderen?
Zie antwoord vraag 15.
15. Bent u van mening dat de totale vergoeding die u als netbeheerder krijgt/kunt krijgen vanuit SenterNovem en via de gereguleerde inkomsten (zowel korte als lange termijn) voldoende voor u is om op rendabele wijze te innoveren? Kunt u dit toelichten aan de hand van concrete business cases of projectniveau?
Deze vraag is nauwelijks te beantwoorden. Het probleem is vooral dat investeren in innovatie risicovol is. Innovatie kan renderen, maar die garantie is er niet.
16. Bent u van mening dat een expliciete innovatieprikkel in de regulering noodzakelijk is om de verwachte ontwikkelingen in netbeheer op goede wijze te kunnen faciliteren? Kunt u dit motiveren aan de hand van antwoorden op de voorgaande vragen? En als uw antwoord ja is, hoe zou u dan een expliciete innovatieprikkel invullen, rekening houdend met het huidig wettelijk kader?
Zie eerste bullit van paragraaf Algemeen, het antwoord op vraag 8. Voor wat betreft een expliciete innovatieprikkel: ondersteuning gezamenlijke proeftuinen.
17. Zijn er thans praktische belemmeringen voor innovaties die binnen het huidige wettelijk kader kunnen worden weggenomen? Zo ja, welke?
Voor de korte termijn: zie antwoord op vraag 8.